

misstønstbetænkning, fremkaldt af den ærede Minister, hvori der blev udtalt af mig i Forening med de øvrige Medlemmer, at vi meget frugtede, at den Flaade, som den ærede Minister dengang vilde foreslå, og som dengang blev forøget med et Skib, vilde vise sig altfor svag til at løse Opgaven. Jeg indser fuldt vel, at naar en Minister i en Række af Aar har maattet føre en feig, meget pinlig Kamp for hvert enkelt Stykke Materiel, han har skullet bruge til Flaaden, naar han har mødt Vanskeligheder, endog hvor det dreiede sig om noget saa Væsentligt, men tillige saa Nødvendigt som de hurtigstydende Kanoner og tilsvarende Vaaben, der ligefrem ere Livsbetingelser nutildags overfor Angreb af Torpedobaade. Naar han bestandig har maattet gaa i en Slags Trædemølle — man tilgive mig dette Udtryk — kan han med en vis Ret sige: „Gaar jeg for høit i mine Fordringer, faaer jeg Intet“, og derved fristes han til at gaa nedad. Paa den anden Side maa den, der tænker sig Flaadens Opgave som meget alvorlig, aabent og ærligt sige, om han tror, at det, der forlanges, er nok, og naar jeg nu siger, at jeg ikke tror, at det er nok, maa man kun opfatte det som en personlig Anskuelse, som det vilde være umandigt at stifte under Stolen. En Ting er der imidlertid, som ikke er af uvæsentlig Betydning, og det er Personellet; jeg siger „ikke uvæsentlig“, men jeg burde sige, at den har den allervæsentligste Betydning. Kommer det til Stykket, skulle vi bruge flere Skibe, end vi have, saa kjende vi det danske Folks Beredvillighed i et saadant Dieblif: Enthousiasmen vækkes, og Ministeren faar rundt ud Bevilling til at anstafte Skibe. Vi faae vel ikke saa gode Skibe som dem, vi selv kunne bygge, men Skibene faae vi. Personellet er imidlertid det vigtigste, derpaa beror det Hele, og derfor vil jeg af varmt Hjerte anbefale det høie Thing gennem Arbeidet i Udvalget at støtte Ministeriet i enhver Bestræbelse for at udvikle Personellet og at modne det til den ansvarfulde Virksomhed, der kommer til at paahvile det gennem den Andel, Flaaden skal have i Landets Forvar.

Udsig: Jeg tillod mig ved Toldfogens Behandling at fremhæve, at Danmark i aarlig Udgift til Militærvæsenet udgav Mere end selve det tydske Rige. Det blev derimod bemærket, at en slig Sammenligning ikke skulde hvile paa et aldeles paalideligt Grundlag. Jeg skal jo paa ingen Maade nægte, at det har sin Vanskelighed ved en saadan Sammenligning ligesaa vel som ved den Sammenligning, der i et lignende Dieblad, men fra et noget forskjelligt Synspunkt i sin Tid blev gjort af det meget ærede 1ste Kongevalgte Medlem (Krieger), at komme til et aldeles

ngiagtigt Resultat. Men jeg tør dog sige, at Ingen, der vil gennemgaa de militære Budgetter for de forskjellige Lande i Europa, vil være i Tvivl om, at naar man undtager de tre Lande Frankrig, England og Holland, er Danmark det Land i Europa, som i Forhold til sin Befolkning udreder Mest til Militærvæsenet. Ifølge det sidste Statsregnskab udreder man i Danmark 8 $\frac{1}{4}$ Krone pr. Individ, og ifølge det os nu forelagte Budget er der tilfigtet at skulle udredes 9 $\frac{1}{2}$ Krone pr. Individ. I Tydskland derimod er det efter det sidste Budget kun noget over 8 Kroner, som skal udredes pr. Hoved, noget Mere eller noget Mindre, efter som man tager de 20 Mill. Rmk. med i Beregning, som tilveiebringes ved Laan. I Rusland er det efter det sidste Budget noget over 7 Kroner pr. Individ, i Italien 6 $\frac{1}{2}$ Krone, i Østerrig— Ungarn noget over 6 Kroner pr. Individ, i Belgien 5 Kroner 70 Ore, i Sverige 5 Kroner 40 Ore og i Norge lidt over 4 Kroner pr. Hoved. Som jeg har sagt, udredes der i Frankrig, England og Holland Mere, men det er jo at bemærke, at England og Holland have store Kolonialbesiddelser, til hvis Befolkning der ikke er taget Hensyn ved den Beregning, som her er foretaget. Tager man dette Hensyn, vil Forholdet stille sig ganske anderledes; og man kommer til det Resultat, at Frankrig er det eneste Land her i Europa, hvor der i Forhold til Befolkningen udredes Mere til Militærvæsenet end i Danmark. Det er nu ikke min Mening, at det, jeg her har sagt, skulde være afgjørende med Hensyn til det Forslag, som her skulde beskæftige os, men jeg mener, at det dog er et Moment, som man ikke bør lufte Diet for, som ikke bør dølges, og jeg finder mig foranlediget til at fremdrage dette Moment, fordi jeg hører til dem, som ikke have kunnet lade sig overbevise om, at det skulde være en Livssag for vort Fædreland, ja ikke engang, at det i Sandhed skulde være nyttigt for os, at Kjøbenhavn blev fordandlet til en Fæstning. At der er Mange, som, hvor meget der end er talt og skrevet derom, ikke have kunnet lade sig overbevise derom, forekommer mig ikke kan forundre, naar man ser sig om i Europa og ser, hvor langt det er fra, at man noget Sted kan paavise, at der paatænkes udført Noget, der kan stilles i Sammenligning med det, der her paatænkes. Hvad er det, der her er Tale om? Det er om at befæste Landets Hovedstad, en By paa 300,000 Menneſter. Naar jeg undtager Paris, er det ikke mig bekendt, at nogen By blot af Størrelse som Kjøbenhavn, navnlig ikke, at nogen af Europas Hovedstæder i vore Dage er bleven omformet til Fæstning. Selv to store Militærstater som Østerrig og det tydske Rige have ikke tænkt paa at befæste deres Hovedstæder, og dog lærer Erfaringen, Historien, os, at Wien og Berlin i